

IKER
GAZTE
NAZIOARTEKO
IKERKETA EUSKARAZ

V. IKERGAZTE

NAZIOARTEKO IKERKETA EUSKARAZ

2023ko maiatzaren 17, 18 eta 19a
Donostia, Euskal Herria

ANTOLATZAILEA:
Udako Euskal Unibertsitatea (UEU)

Aitortu-PartekatuBerdin 3.0

OSASUN ZIENTZIAK

**Generoaren araberako
obesitatearen estigmatizazioa**

*Miren Santos Eriza eta
Eva Pereda Pereda*

37-44 or.

<https://dx.doi.org/10.26876/ikergazte.v.04.04>

ANTOLATZAILEA:

BABESLEAK:

LAGUNTZAILEAK:

Generoaren araberako obesitatearen estigmatizazioa

Miren Santos (1) eta Eva Pereda-Pereda (2)(3)

(1) Psikologia Klinikoa eta Osasunaren Psikologia eta Ikerketa Metodologia Saila, Psikologia Fakultatea, Euskal Herriko Unibertsitatea (UPV/EHU), (2) Gasteizko Erizaintzako Unibertsitate-Eskola, Osakidetza (3) Biodonostia, Neurozientzien Alorra, Osasun Mentala eta Arreta Psikiatrikoaren Taldea
msantos037@ikasle.ehu.eus

Laburpena

Pisu-estigmak alor ezberdinetan presente egoten jarraitzen du, obesitatea duten banakoak askotan estigmatizatuak izanik eta generoaren araberako ezberdintasun nabarmenak aurkiturik. Ebidentzia hori kontrastatzeko helburuarekin, hainbat datu-basetan gauzatutako bilaketetan oinarritu da berrikuspen hau, gainpisua edo obesitatea duten emakume eta gizonen estigmatizazio-bizipenak alderatuz. Emaitzek erakutsi dutenaren arabera, gehiegizko pisua duten emakumeek pisu-estigma bizitzeaz gain genero-ezberdintasunei ere aurre egin behar izaten diete. Aurkikuntza hauek bat egiten dute aurretik argitaratutako zenbait ebidentziekin, eta etorkizunerako ikerketa-ildoak proposatzen dira hauetatik abiatuta.

Hitz-gakoak: gainpisua, obesitatea, generoa, pisu-estigma, diskriminazioa

Abstract

Weight stigma remains present in several settings, often stigmatizing individuals with obesity and finding remarkable differences according to gender. In order to contrast this evidence, this review was based on searches in different databases, and comparing experiences of stigmatization of women and men with overweight or obesity. The results showed that women with overweight experienced weight stigma and faced gender inequalities. These findings align with previously published evidence and they are proposed future research-paths based on these findings.

Keywords: overweight, obesity, gender, weight-stigma, discrimination

1. Sarrera eta motibazioa

Mundu mailan, 2015ean 1,9 mila milioi eta 609 milioi heldu erregistratu ziren gainpisuarekin eta obesitatearekin, hurrenez hurren, munduko populazioaren % 39a adieraziz. Zehazki, Europan, gainpisuaren prebalentzia % 48tik % 59,6ra igo zen 1980tik 2015eko denbora-tartean, eta obesitatearena % 14,5etik % 22,9ra (Chooi et al., 2019).

Obesitatea sailkatzeko hainbat irizpide daude, adipositatean oinarritutako gaixotasun kronikoan (A kodeak), gorputz-masaren indizean (GMI) (B kodeak), arazo biomekaniko eta kardiobaskular zehazketan (C kodeak), eta arazoen larritasun-mailan (D kodeak) multzokatu daitezkeenak. GMI-aren araberako sailkapenean obesitatea definitzeko orduan ≥ 30 kg/m² GMI hartzen da neurri moduan, gainpisua definitzeko 25 eta 29,9 kg/m² bitarteko GMI hartzen den bitartean. Halaber, hiru obesitate-mota aurki ditzakegu: lehen motako obesitatea (GMI = 30-34,9 kg/m²); bigarren motakoa (GMI = 35-39,9 kg/m²); eta hirugarren motakoa (GMI ≥ 40 kg/m²) (Garvey eta Mechanick, 2020).

Pisuari dagokion estigma gainpisua edo obesitatea edukitzeagatik banakoen aurkako errefusa eta debaluazio soziala da, jarrera negatiboetara, estereotipoetara, aurreiritzietara eta diskriminaziora eramanez (Rubino et al., 2020). Pisuaren ondoriozko estigma hainbat alorretan gertatzen da: lanean, osasunean, hezkuntzan, pertsona arteko harremanetan eta komunikabideetan (Puhl eta Heuer, 2010; Spahlholz et al., 2016).

Obesitatearen eta honen ondorio negatiboen inguruko ikerketek obesitatea duten banakoek sintoma fisiko eta psikologikoak garatzearekiko sentikortasun handiagoa dutela egiaztatu dute (Pearl eta Puhl, 2018; Sutin et al., 2014). Estigma maiztasun altuagoak GMI-arekin nahiz funtzionamendu psikologiko okerrago batekin modu positiboan erlazionatzen dira, esaterako, depresio-maila altuagoa, sintoma psikiatrikoak, gorputz-irudiaren ondoriozko estatusuna, antsietate-maila altuagoak, hautemandako estresa, elikadura eta pisuaren kontrolerako jokabide

okerrak eta autoestimua, auto-irudi nahiz auto-baieztapen maila baxuak (Carr eta Friedman, 2005; Emmer et al., 2020; Pearl eta Puhl, 2018).

2. Arloko egoera eta ikerketaren helburuak

Pisuari lotutako estigma obesitatea duten banako guztiek bizi duten errealitatea den arren, bizitzan zehar sufritutako diskriminazioari buruzko ikerketa baten emaitzek genero-ezberdintasun nabarmenak erakutsi zituzten; prebalentzia askoz altuagoa izan zen emakumeengan gizonengan baino (Puhl et al., 2008). Emakumeen artean, prebalentzia % 20,6ko (lehen motako obesitatea) eta % 45,4ko (bigarren/hirugarren motako obesitatea) tartean mugitu zen. Aldiz, gizonengan tartea % 6,1aren eta % 28,1aren artekoa izan zen. Emakumeek bizitza osoko, lan- eta osasun-arloko diskriminazio handiagoa adierazten dute gizonen aldean (Azarbad eta Gonder-Frederick, 2010), eta muturreko obesitatea duten emakumeek (bigarren/hirugarren mota) hautemandako diskriminazio-maila are altuagoa adierazten dute lehen motako obesitatea duten emakumeen eta gizonen aldean (Dutton et al., 2014; Puhl et al., 2008).

Hautemandako pisuaren ondoriozko diskriminazioan gizonek duten prebalentzia baxuagoak hauen artean obesitatearen onarpen handiagoa isla dezake (Puhl et al., 2008), gainpisua edo obesitatea edukitzea gizonengan sozialki onartuagoa egon daitekeela iradokiz (Spahlholz et al., 2016). Hain zuzen ere, aurreko hamarkadetan genero-ezberdintasunei dagokien kontzientzia areagotu den arren, gaur egun oraindik generoa esploratu gabeko lurraldea kontsideratzen da obesitatearen medikuntzan. Genero diskriminazioa errealitate ukalezina da, obesitatea bezalako asaldura bat dutenengan kezka nagusia izanik. Obesitateari dagozkion genero-ezberdintasunak ulertzeak eragin garrantzitsua eduki lezake obesitatearen tratamenduan nahiz gaixotasun honen prebentzio eta kudeaketarako esku-hartze indibidual eta komunitarioen planifikazioan. Izan ere, gai honetan ulermen-maila sakonago batek gaixotasun-baldintza espezifikoek dagokienez desoreka hau are gehiago gutxitzen lagunduko luke (Kapoor et al., 2021).

Horiek horrela, berrikuspen sistematiko honen helburu nagusia gainpisua eta obesitatea duten pertsonen sufritzen duten diskriminazio-tasa generoaren arabera aztertzea da. Hau da, obesitatearen ondoriozko diskriminazioaren nahiz estigmaren faktore eragile moduan, generoak betetzen duen paperari buruzko informazioa eskuratzea da lan honen lehentasuneko helburua. Horrez gain, gehiegizko pisua daukaten pertsonen bizitzako alor ezberdinetan bizi duten eta beren osasun mentalari bereziki eragiten dion diskriminazioaren inguruko kontzientzia sustatzea bilatzen du (Emmer et al., 2020; Pearl eta Puhl, 2018). Bestalde, lanaren ardatz nagusiarekin bat eginez, pisuaren ondoriozko diskriminazioan generoak betetzen duen papera azaleratzea bilatzen da, gehiegizko pisua daukaten emakumeen bizi-baldintzen eta egoera bereko gizonen baldintzen arteko alderaketaren bidez.

3. Ikerketaren muina

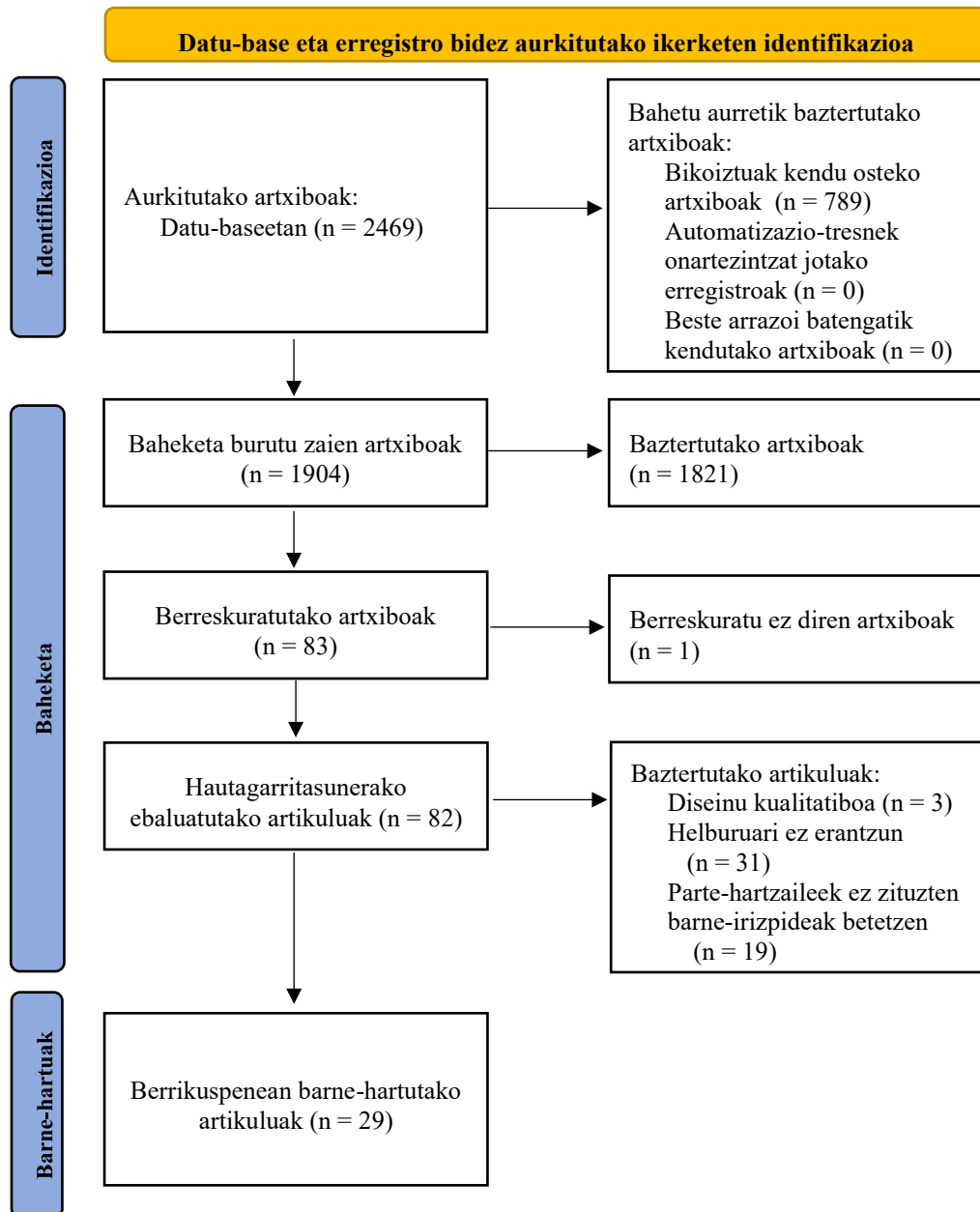
3.1 Metodologia

Berrikuspen sistematiko honek PRISMA gidak adosten duen metodoarekin egin zuen bat (Page et al., 2021). Ikerketa-artikuluak hautatzeko, bilaketak honako datu-baseetan gauzatu ziren: *PubMed*, *Web of Science*, *Scopus* eta *PsycINFO*. Bilaketetan ez zen denbora-tarterik ezarri, berrikuspen sistematiko osatuago bat lortzeko asmoz. Bestalde, erabili ziren hitz-gakoak (ingelesez) hurrengoak izan ziren: *high BMI*, *overweight*, *obesity*, *weight prejudice*, *weight stigma*, *stigmatization*, *stereotyping*, *bias* eta *women*. Artikulu enpirikoak ez ziren iturri guztiak baztertu egin ziren, aldiz, *case report*, *classical article*, *clinical study*, *comparative study*, *controlled clinical trial*, *evaluation study*, *journal article*, *multicenter study*, *pragmatic clinical trial* barneratuz. Bilaketa-prozesuan zehar, datu-base ezberdinetan aukeratutako hitz-gakoen konbinazioak egin ziren. Hizkuntzari dagokionez, soilik gaztelaniaz eta ingelesez idatzitakoak erabili ziren, eta parte-hartzaileen adin-tartea 18 urtetik gorakoa hartu zen.

Barne-irizpideekin jarraituz, lagina GMI kategoria ezberdinetako emakumeengatik eta gizonengatik osatuta egon behar zen, gainpisua eta obesitatea zuten pertsonak identifikatuz; modu horretan, generoaren eta pisuaren araberrako estigmaren alderaketa bizitzako edozein alorretan

bermatzeko asmoz. Berrikuspen sistematiko honentzako baliagarriak ziren artikulua hautatu eta gero, banan-banan irakurri ziren eta helburua betetzen ez zutenak zein behin sakon irakurrita aurretik aipatutako irizpideak betetzen ez zituztenak alderatu ziren. Bukaeran, prozesu guztia fluxu-diagrama batean islatu zen (ikus 1. irudia).

1. irudia. Bilaketaren fluxu-diagrama

3.2 Emaitzak

Obesitatearen estigma neurtzeko moduak

Hautatutako ikerketek obesitatearen estigma neurtzeko modu inplizituan edota esplizituan egin zuten. Alde batetik, estigma inplizituak pertsonen bizitzan zeharreko esperientziak aztertzen ditu. Hau da, lagina parte-hartzaileen ezaugarri bat edo batzuk kontuan hartuz osatzen da (kasu honetan, parte-hartzaileen GMI-a eta sexua), eta ondoren, ezaugarri horren eta parte-hartzaileek eskaintutako datuen (esaterako, hautemandako estigma edo soldata) arteko kausa-ondorio harremanak ezartzen dira. Bestalde, estigma esplizituan arreta parte-hartzailei aurkeztutako estimuletan jartzen da. Hau da, egunerokotasunean bizi daitezkeen esperientzia

estigmatizatzaileak bildu ordez, ausaz hautatutako parte-hartzaileak bildu, eta intereseko aldagaia barne hartzen duten (kasu honetan, GMI-a eta sexua) egoera ezberdinak aurkezten zaizkie (esaterako, obesitatea duen gizon eta emakume baten argazkiak). Ondoren, parte-hartzaileek estimuluekiko dituzten jarrerak neurtu egiten dira, orokorrean galde-sortak erabiltzen direlarik. Horrela, aztertutako 14 ikerketek esplizituki ebaluatu zuten obesitatearen estigma eta 15 ikerketek inplizituki.

Pisu-estigma esplizitua

Jada arestian aipatu bezala, 14 artikuluk parte-hartzaileek GMI ezberdinetako pertsonetikiko zituzten jarrerak aztertu zituen galde-sorten edota eskalen bidez (Busetta et al., 2020; Cassiano et al., 2022; Flint et al., 2016; Giel et al., 2012; González-García eta Acuña, 2014; Harris et al., 1982; Jasper eta Klassen, 1990; Musher-Eizenman eta Carels, 2009; Obara et al., 2018; Pingitore et al., 1994; Puhl et al., 2009; Randall et al., 2017; Waller et al., 2012). Hauetatik, zenbaitek lanerako egokitasunaren bidez neurtu zuten estigma, eta guztietan gainpisua edo obesitatea zuten gizonak maila bereko emakumeak baino modu egokiagoan ebaluatuak izan ziren lan egiteko (Flint et al., 2016; Giel et al., 2012; Pingitore et al., 1994). Esaterako, Pingitore et al.-en (1994) ikerketan, gainpisua zuten gizonen gainpisua zuten emakumeek baino aukera gehiago zituzten kontratatuak izateko, emakume hautagaien pisuak, kontratatzeke erabakiaren % 47a azaltzera iritsiz.

Beste hainbat ikerketek pertsonen egotzitako nortasun-aldagaien edo atributuaren bidez neurtu zituzten jarrerak (Cassiano et al., 2022; González-García eta Acuña, 2014; Harris et al., 1982; Musher-Eizenman eta Carels, 2009; Obara et al., 2018; Puhl et al., 2009; Randall et al., 2017; Waller et al., 2012). Bi ikerketetan ez zen GMI kategoria bereko pertsonen artean sexuaren arabera ezberdintasun esanguratsurik aurkitu (Harris et al., 1982; Randall et al., 2017); hau da, ez zen gizonen emakumeak baino modu positiboagoan ebaluatuak zirelako ebidentziarik aurkitu. Are gehiago, beste bi ikerketetan obesitatea zuten gizonen kategoria bereko emakumeek baino ebaluazio negatiboagoak jaso zituztela ikusi izan zen, ezaugarri negatibo gehiago egotziz (González-García eta Acuña, 2014), edo okerrago ebaluatuz (Puhl et al., 2009).

Dena den, ezaugarriak egozterako orduan emakumeek gizonen baino pisu-estigma handiagoa jasotzen zutelako ebidentziak ere azaleratu ziren (Musher-Eizenman eta Carels, 2009; Obara et al., 2018; Waller et al., 2012). Esaterako, Obara et al.-ek (2018) osasun zerbitzuetan obesitatea zuten emakumeek jasotako ebaluazioa obesitatea zuten gizonen jasotakoa baino okerragoa izan zela aurkitu zuten.

Azkenik, beste lan batzuek aurkeztutako pertsonarekin lan egiteko prestasunaren bidez aztertu zuten parte-hartzaileen jarrera (Busetta et al., 2020; Jasper eta Klassen, 1990). Hain zuzen ere, Busetta et al.-ek (2020) zortzi hautagaien lan-eskaerak osatu zituzten, bakoitzaren argazkiekin batera, hautagai bakoitzak lanpostuetatik jasotako deiak neurtuz. Espero bezala, obesitatea zuten emakumeek obesitatea zuten gizonen baino deia gutxiago jaso zituzten, eta egoera hau areagotu egiten zen hautagaia atzerritarra zenean.

Pisu-estigma inplizitua: Pisu-estigma lan testuinguruan

Pisu-estigma lan-egoeraren edota diru sarreraren bidez aztertu izan zen hainbat artikulutan, guztietan 1.000tik gorako datuak erabili zirelarik, estatuko edo erkidegoko galdetegiak erabiliz. Orokorrean, obesitatea zuten emakumeen diru-sarrera beste edozein kategoriako pertsonena baino murriztagoa zen (Ahn et al., 2019; Baum eta Ford, 2004; Chu eta Ohinmaa, 2016; Mason, 2012; Perks, 2012). Aldiz, gizonengan GMI-a igotzearekin batera soldata igotzen zen (Ahn et al., 2019; Perks, 2012), edota gainpisuak nahiz obesitateak soldatarekin harremanik ez zuela aurkitu izan zen (Baum eta Ford, 2004; Chu eta Ohinmaa, 2016; Mason, 2012). Ildo beretik, obesitatea zuten gizonengan lan-bilaketak edota lan-esperientziak soldata igoera bat ekartzen ziela ikusi zen; aldiz, ez zen halakorik aurkitu obesitatea zuten emakumeengan (Ahn et al., 2019; Mason, 2012).

Bestalde, bi ikerketek kontratatuak izateko probabilitatearen bidez ebaluatu zuten balizko pisu-estigma (Ahn et al., 2019; Asgeirsdottir, 2011), eta bietan berdina aurkitu zen: emakumeentzat, gehiegizko pisua modu negatiboan korrelazionatuta zegoen lanarekin, eta, aldiz, kontrakoa gertatzen zen gizonengan.

Pisu-estigma inplizitua: Hautemandako pisu-estigma

Hainbat lanetan pertsonen auto-erregistroak erabili zituzten bizitzan zeharreko nahiz pertsona arteko pisu-estigma jaso ahal izateko. Zehazki, lau ikerketek osasun zerbitzuetako esperientziak bildu zituzten (Breland et al., 2019; Hansson et al., 2010; Himmelstein eta Puhl, 2021; Phelan et al., 2018). Breland et al.-ek (2019) lehen nahiz hirugarren mailako obesitatea zuten gizonen kategoria bereko emakumeek baino esperientzia hobeak (osasun mentalerako aholkularitza, bulegoko pertsonen jarrera, emaileekin komunikazioa...) bizi izan zituztela aurkitu zuten. Aldiz, Phelan et al.-ek (2018) emakumeen aldeko genero-ezberdintasuna aurkitu zuten, non hirugarren mailako obesitatean emakumeek lau aldiz aukera gehiago zituzten pazientean zentratutako komunikazio esperientziak adierazteko, kontrakoa gertatzen zen bitartean gizonen kasuan.

Hala ere, Phelan et al. (2018) izan ziren gizonengan diskriminazio-indize altuagoa aurkitu zuen lan bakarra. Izan ere, gainontzeko ikerketetan, gainpisua edo obesitatea zuten emakumeek kategoria bereko gizonen baino diskriminazio altuagoa bizi zutela azaleratu zen bizitzako alor ezberdinetan (Falkner et al., 1999; Hansson et al., 2010; Puhl et al., 2008; Roehling et al., 2007; Sikorski et al., 2015). Besteak beste, Falkner et al.-ek (1999) emakumeek ezezagun batengandik pisu-estigma jasotzeko gizonen baino hiru aldiz joera handiagoa zutela aurkitu zuten, eta gehiegizko pisua zuten parte-hartzaileen artean, emakumeek joera hirukoitza zuten pisu-estigma egoerak salatzeke (Puhl et al., 2008; Sikorski et al., 2015).

Beste estigma iturriak

Hiru ikerketek pisu-estigma ebaluatzeke aurretik aipatu ez diren beste aldagaiak erabili zituzten (Bernard et al., 2019; Hajek eta König, 2021; Randall et al., 2017). Zehazki, Bernard et al.-ek (2019) eta Randall et al.-ek (2017) parte-hartzaileek ezaugarri zehatz batzuk zituzten pertsonetikiko adierazten zituzten laguntza-jokabideez baliatu ziren. Artikuluon emaitzei dagokienez, lehenengoak generoaren arabera ezberdintasun esanguratsurik aurkitu ez zuen arren, bigarren artikuluan obesitate itxura zuen emakumeak lagundua izateko beste edozein itxurako pertsonak baino probabilitate gutxiago zuela aurkitu izan zen.

Bukatzeke, Hajek-ek eta König-ek (2021) obesitatearen hasiera eta amaiera bakardade-igoerarekin erlazionaturik ote dagoen aztertu zuten 50 urtetik gorako pertsonengan. Emakumeentzat obesitatea edukitzea bakardadean igoera batekin erlazionaturik zegoen bitartean, gizonentzat bakardadean jaitsiera batekin erlazionatuta zegoela ikusi zen.

4. Ondorioak

Berrikuspen honen helburua gainpisua edo obesitatea duten pertsonen bizi duten pisu-diskriminazioan generoak betetzen duen papera aztertzea izan da. Izan ere, lan honen sarreran aipatu den bezala, obesitateari dagozkion genero-ezberdintasunak ulertzeak (fisiologikoak, psikologikoak, sozialak) obesitatearen tratamenduan eragin garrantzitsua izan dezake, baita egoera honen prebentzio nahiz kudeaketarako esku-hartzeetan ere (Kapoor et al., 2021). Hori kontuan izanda, berrikuspen honetan pisu-estigmaren indikatzaile ezberdinak aztertu zituzten artikuluak barne hartu (hauetan sexuen arteko alderaketa egin izan zelarik), eta ondoren emaitzak aztertu ziren.

Espero bezala, artikulu gehienetan gainpisua edo obesitatea zuten emakumeek GMI kategoria baxuagoko emakumeekin alderatuta pisuaren ondoriozko diskriminazioa bizitzeaz gain, kategoria bereko gizonen baino kalte handiagoak jasotzen zituztela aurkitu izan da. Hain zuzen ere, lan-testuinguruan aztertutako artikulu guztietan gainpisua edo obesitatea zuten emakumeek soldata murriztagoa edota kontratatutak izateko probabilitate baxuagoa zutela aurkitu izan da. Diskriminazio egoerak, halaber, osasun zerbitzuetan nahiz pertsona arteko egoeretan aurkitu izan dira. Aurkikuntza hauek bat egiten dute 2020an argitaratutako berrikuspen batekin, non emakumeek gizonen baino pisu-diskriminazio gehiago jasotzeko joera dutela ezarri zen, horrek lan- nahiz hezkuntza-arloan ezberdintasunak areagotzeko potentziala zuela adieraziz (Rubino et al., 2020). Diskriminazioak hura jasaten duten pertsonen osasun fisiko nahiz mentalean ondorio kaltegarriak dituela kontuan hartuz, berrikuspen honek gizartean oraindik presente dagoen behar bat nabarmentzen du: pisu-estigmaren ondoriozko diskriminazioa bizi duten pertsonenganako arreta, hain zuzen ere, bereziki emakumeengan zentratuz. Izan ere, ikus daitekeen bezala, estigma mota hau bizitzako alor nahiz momentu ezberdinetara hedatzen da.

Aurkikuntzekin jarraituz, kontuan hartzekoa da emakumeen pisu-egoera areagotzearekin batera hauek jasaten zuten pisu-estigmak ere gora egiten zuela, muturreko obesitatea zutenek beste obesitate-kategorietako emakumeek baino estigma-maila altuagoa jasoz. Aurkikuntza horrek bat egiten du obesitate kategorian altuenetako emakumeek diskriminazio-tasa altuenak jasotzen dituztelako ebidentziekin (Dutton et al., 2014; Spahlholz et al., 2016). Obesitate-tasak areagotzen ari diren garai batean, eta emakumeek hura nahiz horri lotutako erikortasunak garatzeko joera handiagoa daukaten neurrian (Cooper et al., 2021), lan honek obesitatearen tratamenduan ikuspegi osatua barneratzeko garrantzia azpimarratzen du, diskriminazioaren eraginak ere kontuan hartuz. Izan ere, sinesmen orokorraren aurka (O’Keeffe et al., 2020), obesitatearen garapen nahiz mantentzean faktore biopsikosozial ezberdinek parte hartzen dute, eta hauen ondorioak nabarmenagoak dira emakumeengan gizonengan baino (Cooper et al., 2021).

Laburbilduz, lan honek pisu-estigmaren barruan existitzen diren genero-ezberdintasunen inguruko frogak bildu egiten ditu, gehiegizko pisua duten emakumeek tratua desorekatua jasotzen duten heinean haiengan zentratutako esku-hartzeak (indibidualak nahiz komunitatekoak) ezberdinak ere izan beharko liratekeen ebidentziak babestuz. Hainbat muga dituen arren, lan honek gaur egun oraindik Mendebaldeko gizartean zabaldua dagoen eta osasun fisiko nahiz mentala eragiten duen ondorio kaltegarriak dituen errealitate bat nabarmentzen du, hura bizi duten pertsonenganako arreta, esku-hartze, kontsulta nahiz tratamenduetan ikuspegi osatuagoa barneratzea sustatuz.

5. Etorkizunerako planteatzen den norabidea

Interesgarria litzateke etorkizuneko berrikuspenetan pisuaren ondoriozko estigma beste kultura batzuetan aztertzea, ez soilik estigma mota honen ikuspegi globalagoa lortzeko, baita aldagai sozialek estigma mota honetan jokatzen duten papera kontrastatzeko ere. Halaber, aipatutako testuinguruez gain, etorkizuneko ikerketa-alor gehiago egon daitezke aztertzeko, esaterako, salerosketa testuinguruak pertsona arteko egoeren barruan, edota iragarkiak eta sare sozialak komunikabideen barruan. Are gehiago, orain arte bikote-harremanetan aztertutako pisu-diskriminazioa bikote heterosexualetara mugatu izan da (besteak beste, Boyes eta Latner, 2009; Chen eta Brown, 2005; Conley eta McCabe, 2011), genero-ezberdintasun esanguratsuak aurkituz. Beraz, etorkizunerako norabide berri bat pisu-estigma bikote ez-heterosexualetan ikertzea izan ahalko litzateke.

Azkenik, lan honetan aurkitutako pisu-estigma bizipenek emakumeen nahiz gizonen osasun mentalean izan dezaketen eragina aztertzea etorkizuneko ikerketa-lerro garrantzitsua izango litzateke. Izan ere, jada aipatu den moduan, diskriminazio hau jasateak ondorio kaltegarriak ditu pertsonen egoera fisiko nahiz psikologikoan (Emmer et al., 2020; Pearl eta Puhl, 2018), eta genero-ezberdintasunek hori larriagotu dezaketen neurrian, beharrezkoa litzateke genero eta pisu-estigmaren arteko elkarrekintzak osasun mentalari eragiten dion moduari buruzko ezagutzak biltzea. Modu horretan, bi motatako diskriminazioa jasateak ekartzen dituen ondorioen ezagutza sakonagoa lortu ahalko litzateke, hortik abiatuta gehiegizko pisua daukaten emakumeei bideratutako esku-hartze psikologikoak espezifikokoak bihurtuz.

6. Erreferentziak

- *Ahn, R., Kim, T. H., eta Han, E. (2019). The moderation of obesity penalty on job market outcomes by employment efforts. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 16(16), 2974. <https://doi.org/10.3390/ijerph16162974>
- *Asgeirsdottir, T. L. (2011). Do body weight and gender shape the work force? The case of Iceland. *Economics and Human Biology*, 9(2), 148–156. <https://doi.org/10.1016/j.ehb.2010.12.001>
- Azarbad, L., eta Gonder-Frederick, L. (2010). Obesity in women. *Psychiatric Clinics of North America*, 33(2), 423–440. <https://doi.org/10.1016/j.psc.2010.01.003>
- *Baum, C. L., eta Ford, W. F. (2004). The wage effects of obesity: A longitudinal study. *Health Economics*, 13(9), 885–899. <https://doi.org/10.1002/hec.881>
- *Bernard, M., Riedel-Heller, S. G., eta Luck-Sikorski, C. (2019). Altruistic behavior depending on opponents' body weight: An experimental approach. *Obesity Facts*, 12(4), 448–459. <https://doi.org/10.1159/000501318>
- Boyes, A. D., eta Latner, J. D. (2009). Weight stigma in existing romantic relationships. *Journal of Sex and Marital*

- Therapy*, 35(4), 282–293. <https://doi.org/10.1080/00926230902851280>
- *Breland, J. Y., Wong, M. S., Frayne, S. M., Hoggatt, K. J., Steers, W. N., Saechao, F., eta Washington, D. L. (2019). Obesity and health care experiences among women and men veterans. *Women's Health Issues*, 29, S32–S38. <https://doi.org/10.1016/j.whi.2019.04.005>
- *Busetta, G., Campolo, M. G., eta Panarello, D. (2020). Weight-based discrimination in the Italian labor market: an analysis of the interaction with gender and ethnicity. *The Journal of Economic Inequality*, 18(4), 617–637. <https://doi.org/10.1007/s10888-020-09456-5>
- Carr, D., eta Friedman, M. A. (2005). Is obesity stigmatizing? Body weight, perceived discrimination, and psychological well-being in the United States. *Journal of Health and Social Behavior*, 46(3), 244–259. <https://doi.org/10.1177/002214650504600303>
- *Cassiano, G. S., Carvalho-Ferreira, J. P., Buckland, N. J., Ulian, M. D., eta da Cunha, D. T. (2022). Are dietitians with obesity perceived as competent and warm? Applying the stereotype content model to weight stigma in Brazil. *Frontiers in Nutrition*, 9, 813344. <https://doi.org/10.3389/fnut.2022.813344>
- Chen, E. Y., eta Brown, M. (2005). Obesity stigma in sexual relationships. *Obesity Research*, 13(8), 1393–1397. <https://doi.org/10.1038/oby.2005.168>
- Chooi, Y. C., Ding, C., eta Magkos, F. (2019). The epidemiology of obesity. *Metabolism Clinical and Experimental*, 92, 6–10. <https://doi.org/10.1016/j.metabol.2018.09.005>
- *Chu, F., eta Ohinmaa, A. (2016). The obesity penalty in the labor market using longitudinal Canadian data. *Economics and Human Biology*, 23, 10–17. <https://doi.org/10.1016/j.ehb.2016.06.002>
- Conley, D., eta McCabe, B. J. (2011). Body mass index and physical attractiveness: Evidence from a combination image-alteration/list experiment. *Sociological Methods & Research*, 40(1), 6–31. <https://doi.org/10.1177/0049124110390762>
- Cooper, A. J., Gupta, S. R., Moustafa, A. F., eta Chao, A. M. (2021). Sex/Gender differences in obesity prevalence, comorbidities, and treatment. *Current Obesity Reports*, 10(4), 458–466. <https://doi.org/10.1007/s13679-021-00453-x>
- Dutton, G. R., Lewis, T. T., Durant, N., Halanych, J., Kiefe, C. I., Sidney, S., Kim, Y., eta Lewis, C. E. (2014). Perceived weight discrimination in the CARDIA study: Differences by race, sex, and weight status. *Obesity*, 22(2), 530–536. <https://doi.org/10.1002/oby.20438>
- Emmer, C., Bosnjak, M., eta Mata, J. (2020). The association between weight stigma and mental health: A meta-analysis. *Obesity Reviews*, 21(1), e12935. <https://doi.org/10.1111/obr.12935>
- *Falkner, N. H., French, S. A., Jeffery, R. W., Neumark-Sztainer, D., Sherwood, N. E., eta Morton, N. (1999). Mistreatment due to weight: Prevalence and sources of perceived mistreatment in women and men. *Obesity Research*, 7(6), 572–576. <https://doi.org/10.1002/j.1550-8528.1999.tb00716.x>
- *Flint, S. W., Cadek, M., Codreanu, S. C., Ivic, V., Zomer, C., eta Gomoiu, A. (2016). Obesity discrimination in the recruitment process: “You’re not hired!” *Frontiers in Psychology*, 7, 647. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2016.00647>
- Garvey, W. T., eta Mechanick, J. I. (2020). Proposal for a scientifically correct and medically actionable disease classification system (ICD) for obesity. *Obesity*, 28(3), 484–492. <https://doi.org/10.1002/oby.22727>
- *Giel, K. E., Zipfel, S., Alizadeh, M., Schäffeler, N., Zahn, C., Wessel, D., Hesse, F. W., Thiel, S., eta Thiel, A. (2012). Stigmatization of obese individuals by human resource professionals: An experimental study. *BMC Public Health*, 12, 525. <https://doi.org/10.1186/1471-2458-12-525>
- *González-García, D. A., eta Acuña, L. (2014). Aceptación y rechazo social hacia personas de distintas tallas corporales. *Revista Mexicana de Psicología*, 31(1), 58–70.
- *Hajek, A., eta König, H. H. (2021). Asymmetric effects of obesity on loneliness among older Germans. Longitudinal findings from the Survey of Health, Ageing and Retirement in Europe. *Ageing and Mental Health*, 25(12), 2293–2297. <https://doi.org/10.1080/13607863.2020.1822285>
- *Hansson, L. M., Näslund, E., eta Rasmussen, F. (2010). Perceived discrimination among men and women with normal weight and obesity. A population-based study from Sweden. *Scandinavian Journal of Public Health*, 38(6), 587–596. <https://doi.org/10.1177/1403494810372266>
- *Harris, M. B., Harris, R. J., eta Bochner, S. (1982). Fat, four-eyed, and female: stereotypes of obesity, glasses, and gender. *Journal of Applied Social Psychology*, 12(6), 503–516. <https://doi.org/10.1111/j.1559-1816.1982.tb00882.x>
- *Himmelstein, M. S., eta Puhl, R. M. (2021). At multiple fronts: Diabetes stigma and weight stigma in adults with type 2 diabetes. *Diabetic Medicine*, 38(1), e14387. <https://doi.org/10.1111/dme.14387>
- *Jasper, C. R., eta Klassen, M. L. (1990). Stereotypical beliefs about appearance: Implications for retailing and consumer issues. *Perceptual and Motor Skills*, 71(2), 519–528. <https://doi.org/10.2466/pms.1990.71.2.519>
- Kapoor, N., Arora, S., eta Kalra, S. (2021). Gender disparities in people living with obesity-An uncharted territory. *Journal of Mid-Life Health*, 12(2), 103–107. <https://doi.org/10.4103/jmh.jmh-48-21>
- *Mason, K. (2012). The unequal weight of discrimination: Gender, body size, and income inequality. *Social Problems*, 59(3), 411–435. <https://doi.org/10.1525/sp.2012.59.3.411>
- *Musher-Eizenman, D., eta Carels, R. A. (2009). The impact of target weight and gender on perceptions of

- likeability, personality attributes, and functional impairment. *Obesity Facts*, 2(5), 311–317. <https://doi.org/10.1159/000235915>
- *Obara, A. A., Vivolo, S. R. G. F., eta Alvarenga, M. D. S. (2018). Weight bias in nutritional practice: a study with nutrition students. *Cadernos de Saude Publica*, 34(8), e00088017. <https://doi.org/10.1590/0102-311x00088017>
- Page, M. J., McKenzie, J. E., Bossuyt, P., Boutron, I., Hoffmann, T. C., Mulrow, C. D., Shamseer, L., Tetzlaff, J. M., Akl, E., Brennan, S. E., Chou, R., Glanville, J., Grimshaw, J. M., Hróbjartsson, A., Lalu, M. M., Li, T., Loder, E. W., Mayo-Wilson, E., McDonald, S., ... Moher, D. (2021). The PRISMA 2020 statement: An updated guideline for reporting systematic reviews. In *Medicina Fluminensis* (Vol. 57, Issue 4, pp. 444–465). https://doi.org/10.21860/medflum2021_264903
- Pearl, R. L., eta Puhl, R. M. (2018). Weight bias internalization and health: a systematic review. *Obesity Reviews*, 19(8), 1141–1163. <https://doi.org/10.1111/obr.12701>
- *Perks, T. (2012). Physical capital and the embodied nature of income inequality: Gender differences in the effect of body size on workers' incomes in Canada. *Canadian Review of Sociology*, 49(1), 1–25. <https://doi.org/10.1111/j.1755-618X.2011.01278.x>
- *Phelan, S. M., Lynch, B. A., Blake, K. D., Blanch-Hartigan, D., Hardeman, R., Wilson, P., Branda, M., eta Finney Rutten, L. J. (2018). The impact of obesity on perceived patient-centred communication. *Obesity Science and Practice*, 4(4), 338–346. <https://doi.org/10.1002/osp4.276>
- *Pingitore, R., Dugoni, B. L., Tindale, R. S., eta Spring, B. (1994). Bias against overweight job applicants in a simulated employment interview. *Journal of Applied Psychology*, 79(6), 909–917. <https://doi.org/10.1037/0021-9010.79.6.909>
- *Puhl, R. M., Andreyeva, T., eta Brownell, K. D. (2008). Perceptions of weight discrimination: Prevalence and comparison to race and gender discrimination in America. *International Journal of Obesity*, 32(6), 992–1000. <https://doi.org/10.1038/ijo.2008.22>
- Puhl, R. M., eta Heuer, C. A. (2010). Obesity stigma: Important considerations for public health. *Public Health*, 100(6), 1019–1028. <https://doi.org/10.2105/AJPH.2009.159491>
- *Puhl, R. M., Wharton, C., eta Heuer, C. (2009). Weight bias among dietetics students: Implications for treatment practices. *Journal of the American Dietetic Association*, 109(3), 438–444. <https://doi.org/10.1016/j.jada.2008.11.034>
- *Randall, J. G., Zimmer, C. U., O'Brien, K. R., Trump-Steele, R. C. E., Villado, A. J., eta Hebl, M. R. (2017). Weight discrimination in helping behavior. *Revue Européenne de Psychologie Appliquée*, 67(3), 125–137. <https://doi.org/10.1016/j.erap.2017.02.002>
- *Roehling, M. V., Roehling, P. V., eta Pichler, S. (2007). The relationship between body weight and perceived weight-related employment discrimination: The role of sex and race. *Journal of Vocational Behavior*, 71(2), 300–318. <https://doi.org/10.1016/j.jvb.2007.04.008>
- Rubino, F., Puhl, R. M., Cummings, D. E., Eckel, R. H., Ryan, D. H., Mechanick, J. I., Nadgrowski, J., Ramos Salas, X., Schauer, P. R., Twenefour, D., Apovian, C. M., Aronne, L. J., Batterham, R. L., Berthoud, H.-R., Boza, C., Busetto, L., Dicker, D., De Groot, M., Eisenberg, D., ... Dixon, J. B. (2020). Joint international consensus statement for ending stigma of obesity. *Nature Medicine*, 26(4), 485–497. <https://doi.org/10.1038/s41591-020-0803-x>
- *Sikorski, C., Spahlholz, J., Hartlev, M., eta Riedel-Heller, S. G. (2015). Weight-based discrimination: An ubiquitous phenomenon? *International Journal of Obesity*, 40(2), 333–337. <https://doi.org/10.1038/ijo.2015.165>
- Spahlholz, J., Baer, N., König, H.-H., Riedel-Heller, S. G., eta Luck-Sikorski, C. (2016). Obesity and discrimination - a systematic review and meta-analysis of observational studies. *Obesity Reviews*, 17(1), 43–55. <https://doi.org/10.1111/obr.12343>
- Sutin, A. R., Stephan, Y., Luchetti, M., eta Terracciano, A. (2014). Perceived weight discrimination and C-reactive protein. *Obesity*, 22(9), 1959–1961. <https://doi.org/10.1002/oby.20789>
- *Waller, T., Lampman, C., eta Lupfer-Johnson, G. (2012). Assessing bias against overweight individuals among nursing and psychology students: An implicit association test. *Journal of Clinical Nursing*, 21(23–24), 3504–3512. <https://doi.org/10.1111/j.1365-2702.2012.04226.x>
- Oharra: * daukaten artikulua berrikuspen sistematiko hau egiteko erabiliak izan dira.

7. Eskerrak eta oharra

Lan hau Psikologiako Gradu Amaierako lan batetik eratorria da, eta 2021-2022ko Deialdiko Hezkuntza eta Formakuntza Profesional Ministerioko Kolaborazio Bekaren pean gauzatu da.